No. 2550 Zaterdag 10 December 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Een Stuurman aan Wal.

„De beste Stuurlui staan aan wal" Dit Hollandsche spreekwoord was, is en zal waar blijven, vooral ten opzichte van *„schepen van staat"*.

Ons Curaçaosche staatschip heeft zulk een Stuurman op ruim 14 dagreizen afstand in den Heer W. R. Menkman.

In het produceeren van litteratuur over Curaçao en vooral tegen het Curaçaosche bestuur is de Hr. M. het laatste jaar van een enorme vruchtbaarheid, waarvan we nog niet weten, of we ze phenomenaal of ziekelijk moeten noemen. (De lezer denke er wel aan, dat we van vruchtbaarheid ook spreken, bij ongenietbare en zelfs giftige producten).

En in verschillende periodieken, maand- week- of dagbladen, volgen de verschillende nummers elkander op met des Heeren M.'s beschouwingen over het wel en wee van Curaçao, alles in een mineurtoon.

Volgens den Hr. M. bestaat er werkelijk geen droeviger land, en wordt geen gewest treuriger bestuurd dan ons arm Curaçao.

We hebben in den beginne nog wel eens gereageerd op een of ander artikel van den Hr. M., maar we zien er thans werkelijk het belang en het nut niet meer van in.

Zelfs in de kwestie van de salarissen der religieusen op Curaçao, waarover de Hr. M. schreef in het Kol. Weekblad, hebben wij ons niet gemengd.

Personen op de hoogte van het onderwijs op Curaçao, weten dat bij de invoering der gelijkstelling (in die jaren was de Hr. M. nog hier,) er voor 't eerst in dit gebiedsdeel onderscheid gemaakt is tusschen gehuwd en ongehuwd, wat tot dan toe niet bestond. Zonder het uitdrukkelijk te zeggen, geschiedde dit juist met het oog op de religieuze onderwijzers. Gemiddeld 25% werd hierdoor op die salarissen gekort.

De Heer M. weet dit niet; weet meer zaken niet van Curaçao en toch schrijft hij veel over ons eiland, maar zijn hoeveelheid kennis is daaraan niet evenredig.

Wie het vooral bij den Hr. M. moet ontgelden is ons huidig Bestuur, waartegenover de Hr. M. een opmerkelijk vijandige houding aanneemt, o.a. in de beschuldiging, welke hij plaatste in ons blad van 19 November en welke we hier nogmaals weergeven:

„Na de verklaring van den Minister 11|12|29 had men het recht te verwachten, dat de Curaçaosche aangelegenheden nu eens met kracht, moed en beleid zouden worden aangepakt en die verwachting is in bijkans drie jaar niet verwezenlijkt geworden. Er is van aanpakken nergens sprake geweest, zelfs niet van eenig program of eenig nieuw inzicht."

De rede van den Minister in de Tweede Kamer, waarvan hier de Hr. M. spreekt, sloeg op het inhalen van een achterstand, waarvoor kasvoorschotten beschikbaar zouden komen.

Deze kasvoorschotten zijn slechts gedeeltelijk gebruikt, omdat wegens de ingetreden wereldmalaise, het niet gewenscht was, ze verder te gebruiken en de schuld te vergrooten.

Vind de Hr. M. dit niet beleidvol? Bovendien waren door de achteruitgang, verschillende voorgenomen werken niet meer dringend noodig, zoo o.a. verschillende nieuwe gouvernementsgebouwen, verdere steun aan woningbouw, de aanleg van een gouvernements-werf, kostbare oeververbindingen enz.

Maar zegt de Hr. M. er is absoluut niets gedaan.

„Er is van aanpakken nergens sprake geweest, zelfs niet van eenig program of eenig nieuw inzicht."

Wat de Hr. M. ons verteld!!!

Heeft hij dan niet gelezen in eenige Amigoe-artikels over de *Verbetering van de haven van Willemstad*, door het wegnemen van bochten, verbetering van kaden, uitdiepen en het plaatsen van douane emplacementen?

Van genoemde kasvoorschotten zijn verder uitgevoerd *een nieuwe pier op Aruba*, en verbeteringen aan de *pier op Bonaire*.

Weet de Hr. M. verder niets van de aanleg van een *vliegveld* (wat helaas het laatste jaar ongebruikt ligt) en de aanleg van *moderne wegen* op Curaçao en Aruba voor de ontwikkeling der industrieën?

Wanneer de Hr. M. werkelijk van deze dingen nog niet gehoord heeft, noch van het *abattoir* en de *markthallen op Curaçao en de distillatieinrichtingen op Curaçao en Aruba*, dan zouden we wel eens gaarne willen weten, door welke middelen de Hr. M. op de hoogte tracht te blijven van ons gebiedsdeel.

Wanneer we echter uit des Heeren M's artikelen lezen, hoe hij onze jaarlijksche begrootingen napluist, waar toch de uitgevoerde werken worden vermeld, dan beginnen we te denken aan kwade trouw.

Van nieuw inzicht spreken toch wel, de oprichting van *vereenigingen voor landbouw, veeteelt, visscherij*, op Bovenwindsche eilanden, Bonaire en Curaçao; noemen we verder de oprichting van *ambachtsonderwijs* met financieele en technische steun van het Gouvernement: *de opleiding van ambtenaren*; de oprichting van een *arbeidsbeurs* met steun van het Gouvernement enz.

Van dat alles heeft de specialiteit: voor Curaçao de Hr. M. niets vernomen. Evenmin van de reorganisatie van den *reinigingsdienst*, met saneering van stad en omgeving: noch van de verbetering der *radiodienst*, waardoor alle eilanden thans in communicatie zijn: zelfs de *stoomverbinding* met de Bovenwinden is aan den oud-agent der K.W.I.M. ontgaan.

Het moet toch wel een erg kwaad duiveltje zijn, wat de Hr. M. zulke booze parten speelt.

Veearts en *vroedvrouwen* hebben we nog vergeten, alsmede, nieuwe uitgave van wetboek, en vervanging van oude verordeningen, enz.

Maar, onze lezers zullen wel langzamerhand voldaan zijn met deze nog maar gedeeltelijke opsomming en overtuigd, dat de Hr. M. een echt „stuurman aan den wal" is, in de meest kwade beteekenis van het woord.

Misschien geeft zelf de naam van *„stuurman"* nog te veel eer, daar in des Heeren M's artikel niet zoozeer blijk gegeven wordt van eigen stuurmanstalenten, als wel de zucht tot afbrekende kritiek op alles, wat het huidig Bestuur doet.

Dat de Hr. M. niet van alles op de hoogte zijn kan, hebben we al eens meer aan zijn adres gezegd, en hem daarom aangemaand, wat voorzichtiger te zijn met zijn schrijven. Maar dat de Hr. M. van al het bovenstaande, wat sinds 1929 door het Gouvernement gedaan is, niets wist, dat kunnen we niet gelooven.

Waarom dan bovenstaande beschuldiging aan het adres van het huidige bestuur?

Ja van meerdere zijden werd ons gevraagd, wat de Hr. M. toch tegen ons bestuur heeft?

Wil de Hr. M. op deze vragen antwoorden, dat moet hij zelf weten.

In polemiek, het is ook volgens de wensch van den Hr. M. zelf, zullen we verder niet met hem treden.

Ons was het slechts te doen om amende honorable te geven, voor de o. i. zeer onrechtvaardige beschuldiging, van de zijde van den Hr. M. in ons blad aan het adres van het tegenwoordig Bestuur.

De Jezuieten en de groote Mogol.

Sir Edward Maclagan heeft onlangs bij de Uitgevers Burns, Oates and Washbourne te Londen een groot werk het licht doen zien, dat den titel *„The Jesuits and the Great Mogul"* draagt (17 sh. 6 d.)

Aan een beschouwing van *De Tijd* ontleenen wij het volgende:

„Ofschoon een diep en wetenschappelijk werk, laat dit boek bij den lezer een grooten indruk als een verhaal van devotie, heroïsme en avonturen na. Sir Edward Maclangan heeft een prachtig boek geschapen, waarin de pioniers en grondleggers van het tegenwoordige Britsche Rijk over de zeeën, op meesterlijke wijze beschreven worden. De schrijver is voorzitter van *„the Royal Asiatic Society"*. Reeds in 1896 verscheen van zijn hand een artikel, dat de Aziatische Vereeniging in Bengalen publiceerde. Hij heeft sindsdien alle bronnen en archieven in Portugal, Spanje, Italië, Frankrijk, Duitschland en ook in ons Nederland kunnen raadplegen, evenals de Latijnsche archieven en Perzische en Arabische historici. Als gevolg van al deze veelomvattende studiën is dit boek verschenen dat, hoe wetenschappelijk en historisch ook samengesteld, zich zeer gemakkelijk laat lezen en de godsdienstige helden verheerlijkt.

Het was in 1556 dat Akbas, de groote Mogol, (China), na zijn vader Humayun den troon van zijn grootvader Babur besteeg. Hij was een zeer intellectueel man, had geleerd bij de Sufis, was omgegaan met derwishen, bekend met de leer der Hindoes, Jains en Parsis toen hij in 1573 voor het eerst een Portugeesch gezantschap van Goa onder leiding van Anthony Cabral ontving. De keizer was zeer onder den indruk van Cabral's moed en buitengewoon aangename manieren. Hij werd nog meer ingenomen door een daaropvolgenden Portugeeschen reiziger, Tavares, sprak met beiden zeer lang over het christelijk geloof en vond het sympatiek dat de Jezuïeten in Bengalen de H. Communie hadden geweigerd aan eenige christelijke kooplieden. die den Mogulfiscus hadden weten te bedriegen. Door middel van Tavares noodigde hij een katholiek priester, Julian Pereira uit om naar Fatehpur Sikri te reizen. Deze kwam hier in 1578 aan, maar raadde bescheidenlijk den Keizer zich in verbinding te stellen met Goa, waar de priesters veel geleerder waren dan hij zelf. Dus werd een gezant naar Goa gezonden, om te verzoeken twee geleerde priesters uit te zenden en wel met boeken over de wetten, het evangelie enz. want: „Ik wensch dit alles te bestudeeren en mij eigen te maken het beste wat daarin te vinden is. Laten zij niet bang zijn hierheen te komen, hun aankomst zal voor mij een zeer groot genoegen zijn."

Zoo kwam in 1580 dan de eerste missie aan onder aanvoering van Rudolf Aquiviva in de overtuiging, dat zij den Groot-Mogol zelf misschien tot het Christendom zouden kunnen bekeeren. Doch hoe groot ook het belang was, dat de keizer stelde in deze missie en nog twee latere gezondene, zij zagen den wensch om van den Keizer een Christen te maken, niettegenstaande zij jarenlang zijn gunst behielden, niet bekroond. „Akbas was een zeer practische geest, en hij begreep — aldus Maclagan — dat de Islam niet door het Hindoeisme en het Hindoeisme niet door den Islam konden worden vervangen. Het was een tijd, dat verscheidene pogingen van verschillende eminente geesten om een fusie van deze twee godsdiensten tot stand te brengen, zonder succes bleven. Later probeerde Akbas om een soort van synthetisch monotheïsme, dat hij zelf had uitgedacht, te populariseeren, wat de missionarissen als een *„secta pestilens et perniciosa"* beschreven.

Na Akbar's dood gaan de kansen der Jezuïeten-paters aan het tanen. Zij werken nog onder Jahangis, Shah Jahau en Aurungzeb en ofschoon Jahangis er van hield hun varkensvleesch te eten en hun wijn te drinken, was hij misschien ook wel Christen geworden, „zoo zij er niet zoo vele Goden op na hielden" (??!!) Deze keizer ging echter zóó ver, dat hij twee of drie van zijne neven, jonge prinsen, liet doopen en opvoeden door de missionarissen.

De geschiedenis der missie is vol interessante episoden o.m. omtrent de poging om goed de Perzische taal te leeren (niet allen hadden het talent van den H. Franciscus Xaverius) en het beproeven om de leer der Drieëenheid te verklaren aan eene bijeenkomst van onbuigzame monotheisten; de vervolging een vuurproef te ondergaan; de vreugde met welke een geheele bevolking een copie van de Borghese — Madonna inhaalde, waarbij tien duizend menschen op één dag de kerk bezochten; de betrekkingen der missionarissen tot het Engelsche gezantschap van Koning Jacob I; het verschil van meening over de heidenen tusschen pater Corsi en Sir Thomas Roe; de biographische schetsen vol romantische avonturen van Mirza Zu Igarnain, Doña Juliana da Costa, den verstrooiden pater Busi en den Beierschen pater Heinrich Roth, den eersten Europeër, die met de studie van het Sanskriet begonnen is; en eindelijk de heldhaftige onderzoekingsreizigers, die „Cathay" wilde vinden.

Meer dan twee eeuwen hebben de dappere Jezuïeten het uitgehouden. Hoe zij leefden, beschrijft een Fransch gezant aan Aurungzeb. Hij vertelt over de ongeloofelijke soberheid van hun voedsel en leven: „Zij, die wellicht mochten denken, dat de keizer hen in zijn gevolg op een zomertoer naar Kachmir medenam, dit een heerlijk reisje voor hen zou zijn, mag ik de woorden van de Castro (1624) aanhalen: „De vermoeienis is zóó groot dat alleen, eene ondervinding u hiervan een idee kan geven; ware het maar alleen het dagelijks op- en afladen van hun tent, welke zij op eigen schouders verplicht zijn te dragen. En als zij doodmoede zich neer willen leggen om te rusten, worden zij opeens bij den keizer ontboden, om hem met uw onderhoud tot laat in den nacht bezig te houden, waarna men 's morgens vroeg op moet, om de H. Mis te lezen, daarna gauw alles bij-een pakken en slechts eenmaal per dag te eten. Niemand kan begrijpen, hoe vermoeiend dit alles is, zoo men het zelf niet heeft meegemaakt."

Dit heerlijke boek — voorzien van index, bibliographie, verwijzingen en illustratiën, welke alle zeer goed zijn uitgevoerd — maakt in Engeland groote opgang. Voor hen, die in een buitengewoon interessant historisch en wetenschappelijk boek wenschen kennen te maken met het groote geloof, de onbegrijpelijke energie en het ontzaglijke verlangen van deze dienaren onzer H. Kerk, om het christelijk geloof reeds in dien tijd tot in de verste uithoeken en de ondoordringbaarste rijken der wereld te onderwijzen, is deze prachtige studie van Sir Edward Maclagan aan te bevelen. In het Anglicaansche Engeland werkt het op het oogenblik als een apologie der waarheid van het ouden geloofsijver, die nu nog nawerkt.

(Eventueele bestellingen op dit werk van: SIR EDWARD MACLAGAN, *The Jesuit and the Great Mogul* (17 sh. 6 d.) worden aangenomen alhier in den Boekhandel *„St. Augustinus"* in het St. Thomas College.

Nogmaals: „Gewetensdwang".

VI.

Van de tweede phase dezer geschiedenis het ik veel onaangenaams en stuitends in mijn herinnering bewaard. Ik heb in die dagen sommige broeders-vrijmetselaren en hun systeem van *„gewetensdwang"* van de meest ongunstige zijde leeren kennen.

Naar gissing zal het ongeveer bijna twee jaar later geweest zijn, dat ook ik voor goed naar Curaçao terugkeerde. Reeds in een der eerste weken ontmoette ik mijn vriend op zekeren morgen in de Breedestraat van de Punda (toen hij mij herkend had en achterop kwam loopen. Ik schrok er van, toen ik hem terug zag, zóó slecht als hij er uitzag, waarover ik hem dan ook mijn groote bezorgheid te kennen gaf. Hij zeide mij toen:

„Ja, pastoor, ik voel me ook werkelijk niet goed meer, mijn gezondheid gaat achteruit. Maar, pastoor, zorg er toch voor, wat ik U bidden mag, zoodra ik ziek word en ik U laat roepen, dat U terstond bij me komt, om mij de laatste H.H. Sacramenten toe te dienen." — Dat beloofde ik hem natuurlijk van ganscher harte. — Vooral met het oog op zijn zeer hoogen leeftijd raadde ik hem aan, niet meer uit te gaan en thuis te blijven. Van beter worden maakte ik mij geen enkele illusie.

Mijn vriend woonde in die dagen bij zijn zoon, in een zeer anti-katholieke omgeving. Om deze familie niet noodeloos te prikkelen, vond ik het raadzaam, den zieke daar geen bezoek te brengen.

Doch het scheen, alsof X op mijn terugkomst gewacht had, want reeds weinige dagen daarna vernam ik langs een omweg van een zeer vertrouwd persoon, dat hij ernstig ziek was en dringend om mij gevraagd had. Van de familie ontving ik geen enkele boodschap om bij den zieke te komen.

Door middel van dezelfde vertrouwde persoon, die geregeld het huis van den zieke kon bezoeken, bleef ik op de hoogte van alle bijzonderheden, en zoo vernam ik dat hij telkens dringender om mij vroeg, en dat hij maar niet kon begrijpen waarom ik nog niet bij hem was gekomen, omdat hij in de stellige meening verkeerde, dat men mij ook verwittigd had hem te komen bezoeken.

En nu bleek pas, op welk een schandelijke manier de zieke misleid werd. Men stelde het hem zóó voor, alsof ik weigerde bij hem te komen, en dreef den spot met zijn vriendschap met mij, en dat hij nu zelf kon zien hoe weinig de priesters te vertrouwen waren.

Dit alles had den zieke bijna wanhopig gemaakt. Ik begreep natuurlijk wel, dat de duidelijke toeleg was den zieke zonder den bijstand van een priester te laten sterven en dat er in deze omstandigheden geen sprake van was, dat men mij zou laten verzoeken bij den zieke te komen.

Ik besloot daarom hoewel ongevraagd er heen te gaan. Achteraf beschouwd geloof ik, dat ik een groote domheid beging door daarvoor het avonduur te kiezen, toen het huis, overeenkomstig de Curaçaosche gewoonte, vol menschen zat en er geen de minste kans bestond, zonder opspraak te verwekken bij het ziekbed te worden toegelaten.

Toch geloof ik, dat dit ook zijn goede zijde gehad heeft. Want meer dan ooit is zoo officieel en evident mogelijk bij die gelegenheid komen vast te staan, hoe van hun kant de gewetensdwang wordt toegepast, welk een haat zij hebben tegen den katholieken godsdienst en met welk een hardnekkigheid zij den priester van het sterfbed van een vrijmetselaar zoeken te weren.

Zoodra ik binnen kwam, zag ik de lange ruime gaanderij vol menschen zitten. Vlak tegenover de deur zaten om de bezoekers te ontvangen de naaste familieleden, waaronder ook eenige vrijmetselaars. Nauwelijks had men mij opgemerkt of onmiddellijk stonden drie of vier dezer Heeren overeind en kwamen mij tegemoet en groeten mij zeer hoffelijk.

Ik vroeg met belangstelling naar den toestand van den zieke, en tevens of ik hem even kon bezoeken.

Doch zij verklaarden tot hun spijt dit niet te hunnen toestaan, daar de dokter alle bezoek bij den zieke verboden had. Ik antwoordde, dat daaronder zeker niet de priester begrepen was, omdat iedere dokter veel te goed weet, hoe kalmeerend en vertroostend het voor een zieke is, om eens met een priester te kunnen spreken. — Ik kon dat te geruster zeggen, omdat ik dien dokter kende en zeker wist dat deze in geen geval een priester van een ziekbed zou weren. — Maar men wilde voor mij geen uitzondering toestaan.

Ik hield nog aan met te zeggen, dat de zieke mij nog kort geleden uitdrukkelijk gevraagd had, hem in zijn ziekte te komen bezoeken en dat ik wist dat hij ook nu om mij gevraagd had. Dit werd eenvoudig ontkend met te zeggen, dat zij daarvan niets wisten.

Als ik niet zoo absoluut zeker van mijn zaak geweest was, n.l. dat de zieke nog dienzelfden dag om mij gevraagd had, zou ik mij misschien hebben laten afschepen en den moed opgegeven hebben. Daarom wilde ik nog een nieuwe poging wagen en zeide hun: „Heeren, het is al heel gemakkelijk U zelven zekerheid te verschaffen, of de zieke al of niet wenscht dat ik bij hem kom. Ik stel U daarom voor, dat ik met twee Uwer als getuigen naar den zieke ga, en dat niet ik, maar Uzelf in mijn tegenwoordigheid aan den zieke de vraag stelt, of hij mij wenscht te spreken, ja dan neen. Zegt hij neen, of toont hij zich onverschillig, dan ga ik direct heen; maar ingeval hij verklaart met mij te willen spreken, dan gaat U heen en laat mij met den zieke alleen."

Hoe redelijk dat aanbod ook was, het werd niet geaccepteerd.

Men begrijpt, dat gedurende dit dispuut de nieuwsgierigheid van de andere heeren, die op eenige afstand langs den muur zaten, danig geprikkeld werd.

Ik zag de halzen rekken en nu en dan een der heeren van hun stoelen wippen en zich half onverschillig bij den kring om mij heen aansluiten om iets meer van dat gesprek te kunnen opvangen. Ik herinner me nog goed, dat ik er verschillende vrijmetselaars onder herkende, ofschoon in den loop der jaren hun namen mij ontgaan zijn.

Terwijl dit laatste gedeelte van het gesprek gevoerd werd, scheen een der heeren wat ongeduldig te worden; en hoorde ik achter mijn rug opeens de woorden:

„Och, wat? formaliteit, niets dan formaliteit." —Ik keerde mij om en vroeg den spreker: „Mijnheer, U spreekt daar van formaliteit, maar wat noemt U formaliteit?"

Hij antwoordde mij verward en verlegen: „Wel, al die dwaasheid van biechten en H. Oliesel."

Doch ik liet mij niet uit het veld slaan en antwoordde terstond:

„Hoor eens hier, mijnheer, U noemt dat alles formaliteit, maar als U even nadenkt, dan zult U toch wel begrijpen, dat het hier niet de kwestie is, wat U houdt, maar welke waarde *de zieke* aan biechten en H. Olisel hecht en dan weet ik zeker dat deze er zeer veel waarde aan hecht."

Doch het was alles te vergeefs.

Het was duidelijk, dat ik heel geen kans had dien avond het pleit te zullen winnen. Daarom wilde ik trachten hunne harten te vermurwen door een beroep te doen op hem kinderliefde of althans voor het afscheid hen nog even een harde waarheid onder het oog te brengen.

Ik richte mij nn weer tot den kring der omstanders en speciaal tot de zoons en schoonzoons die het dichtst bij me stonden.

— „Heeren luister eens goed.

U weet, dat elke zieke het recht heef zijn testament te maken en volkomen vrijelijk te beschikken over zijn geld en goed.

En niemand zal het dan in zijn hoofd opkomen om dat te willen beletten.

De burgelijke wet eischt zelfs dat niemand dan zijn wenschen en verlangens aan den zieke mag opdringen. De notaris heeft den plicht dit te beletten en te zorgen, dat de zieke geheel vrij zijn uiterste wil kan kenbaar maken. Maar mij dunkt, dat een zieke nog veel grooter recht heeft met volkomen vrijheid te beschikken over datgene wat hem het meest dierbaar en heilig is, nl. over de zaken die zijn geweten betreffen, over zijn ziel en zijn zaligheid. Ik constateer met droefheid en met groote teleurstelling, dat dit natuurrecht hier aan een zieke geweigerd wordt en nog wel door zijn eigen kinderen. Ik had nooit kunnen denken, dat zoo iets mogelijk was."

Doch ook dit hielp niets. Tot het laatste toe weigerde men mij den toegang tot den zieke.

Ik groette de Heeren beleefd en ging huiswaarts.

Reeds twee dagen later kreeg ik bericht, dat de zieke opnieuw en met nog meer aandrang dan vroeger om mij gevraagd had.

Wat moest ik doen? De zieke aan zijn lot overlaten? Ik kon en mocht zoo ongevoelig niet zijn. Maar hoe 't aan te pakken? Ik besloot eindelijk het nog eens te probeeren, maar nu in de morgenuren, wanneer al de Heeren op hun kantoor zouden zijn.

Tusschen 10 en 11 uur 's morgens ging ik er heen. Ik vond nu de groote gaanderij leeg en verlaten en was juist van plan wat verder binnen te gaan, toen ik van den overkant in de andere gaanderij een jongen man op mij af zag komen, dien ik eerst niet had opgemerkt, omdat hij voor een der vensterbanken had zitten lezen. Het werd mij weldra duidelijk dat hij daar wacht- en waakdienst vervulde.

Hij vroeg mij beleefd, wat ik verlangde en ik gaf hem te kennen, of hij mij even den weg naar de kamer van den zieke wilde wijzen. —Neen, dat ging niet, want hij had strikte order van den dokter om niemand bij den zieke toe te laten.

Het was natuurlijk afgesproken werk. Het hielp niets of ik al zeide, dat een dokter voor een priester altijd een uitzondering maakt. Hij verklaarde eenvoudig dat hij niet eigenmachtig zijn opdracht mocht te buiten gaan.

Zoo kon ik voor den tweeden keer onverzichter zake heengaan.

De zaken stonden dus vrijwel hopeloos. Het eenige wat ik kon doen, was het belang van dien armen zieke aan O. L. H. aanbevelen. Ik verzocht daarom in alle Zustershuizen voor die intentie te bidden.

En het bleek ook ditmaal: Wanneer de nood het hoogst is, is Gods hulp het meest nabij.

Het kan hoogstens twee of drie dagen later geweest zijn, toen ik op een morgen onverwachts geroepen werd, terstond bij den bewusten zieke te komen.

Ik kon mijn ooren niet gelooven. Wat was er dan gebeurd?

Er woonden in datzelfde huis van den zieke ook nog twee ongehuwde dochters, dames al op leeftijd, die zich met de verzorging van hun zieken vader belastten. Hoewel katholiek gedoopt, waren zij verder niet katholiek opgevoed, doch gingen nu en dan eens naar de katholieke kerk om de H. Mis bij te wonen.

Als 't van deze dames had afgehangen, zouden zij mij reeds voor lang tot hun zieken vader hebben toegelaten, maar met hun wil werd daar in huis niet de minste rekening gehouden.

Op dien morgen echter had het bidden en smeeken van den zieke om een priester haar hart gebroken, zij konden er niet langer weerstand aan bieden. Haar kinderliefde gaf haar moed. Tegelijkertijd zonden zij een boodschap aan mij om terstond te komen en een ander aan haar broers op hun kantoor, dat zij niet langer de smeekingen van hun vader hadden kunnen tegenstreven en op eigen verantwoordelijkheid den priester bij vader ontboden hadden. Het scheen dat ook de kracht van die zoons nu eveneens gebroken was.

Zij toonden zich vrijwel onverschillig, namen althans geen tegenmaatregelen. Vermoedelijk konden zij zich nu tegenover hun vrienden verschuilen achter het excuus, dat geheel buiten hen om de priester bij het ziekbed was verschenen.

Nooit zal ik de aandoening kunnen vergeten, die zich van mij meester maakte, toen ik bij den zieke binnenkwam. Nauwelijks had hij mij in de deuropening opgemerkt, of hij ging recht overeind in bed zitten en strekte zijn beide handen zoo ver mogelijk naar mij uit.

„Och, pastoor, hoe hebt U toch zoo lang kunnen wachten om bij mij te komen. Hoe dikwijls heb ik niet een boodschap gestuurd.

Neen, dat had ik nooit kunnen denken dat U mij die gunst zoudt weigeren. Waarom hebt U toch zoo lang gewacht?"

Ik gaf een ontwijkend antwoord, ik wilde de schuld niet op zijn zoons werpen, om geen wrok tegen hen bij den zieke op te wekken, en zeide:

„Wees blij en dank God, dat ik *ten minste nu* heb kunnen komen."

Toen wij samen alléén waren, sprak hij zijn biecht, daarna diende ik hem het H. Oliesel toe, dat hij met veel stichting en aandoening ontving.

Met zijn dochters besprak ik daarna op welk uur ik hem den volgenden morgen de H. Communie zou kunnen brengen. Ik wilde daarbij zoo min mogelijk stoornis verwekken aan de huisgenooten, maar ook zelf bij die H. Plechtigheid niet gestoord worden. Zoo bracht ik hem daags daarna in de vroegte toen het nog bijna donker was tusschen 5 en 6 uur, terwijl nog bijna iedereen in huis sliep, de H. Teerspijze, en bad daarna met hem de dankgebeden na de H. Communie. Ik heb zelden een zieke gezien, die zich daarna zoo gelukkig gevoelde, wiens geheele uiterlijk zulk een vredige rust te kennen gaf.

Ik kan me niet meer herinneren hoeveel dagen de zieke daarna nog geleefd heeft, maar niet lang meer. Ik meen wel, dat ik hem voor zijn dood nog eens of tweemaal 's morgens de H. Communie gebracht heb.

Bij zijn begrafenis heb ik den dierbaren vriend mede ter laatste rustplaats vergezeld. De familie stelde dat op hoogen prijs, althans zij gaven mij daarover hun groote voldoening te kennen.

Ik onthoud mij verder van alle commentaar. De lezers mogen zelf beoordeelen, of en door wie hier „gewetensdwang" werd toegepast.

BERICHTEN.

St. Nicolaasfeest op Zaquito.

Maandagmiddag bracht St. Nicolaas zijn jaarlijksch bezoek in het leprozengesticht op Zaquitó. Reeds enkele dagen tevoren hadden verschillende particulieren het commité, voor dit doel op initiatief van Dr. P. I. Henriquez gevormd; daartoe in de gelegenheid gesteld door een zeer milde gift van f 800 gulden.

Zoo kon St. Nicolaas de zieken zeer vele cadeaux geven, waaronder ook zeer praktische als: gereedschappen, spelen, gymnastiekartikelen en last not least: een projectielantaarn.

Ook werd nu de grondslag gelegd voor een fonds, waaruit de herstelden steun kunnen ontvangen bij het verlaten der inrichting.

Tevens werd hulde en dank gebracht aan de Eerw. Zusters voor hun goede verzorging der zieken.

Muziek en limonadetractatie verhoogden de feeststemming onder de verpleegden.

Het bestuur dankt namens de zieken allen hartelijk, die hebben bijgedragen of meegewerkt tot het welslagen van dit feest.

OFFICIEELE BERICHTEN.

Aan Mej. Maud Hassell, onderwijzeres 4de klasse aan de openbare school St. Eustatius is wegens physieke ongeschiktheid, gerekend te zijn ingegaan den 16n. October 1932 eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den beambten bij den Landswatervoorzieningheidsdienst A. S. Schoop, is, gerekend te zijn ingegaan den 1n, November 1932, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De Heer G. A. J. M. Geldens, is met ingang van den 1sten December 1932, benoemd tot tijdelijk klerk in Curaçao en werkzaam gesteld op het bureau van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De tijdelijke klerk J. B. van der Linde Schotborgh werkzaam op het bureau van den Openbaren Gezondheidsdienst, is, met ingang van den 15n December 1932, overgeplaatst naar het Bevolkingsbureau alhier.

De Heer J. A. Veeris, onderwijzer 1ste klasse categorie B. bij het openbaar onderwijs in Curaçao, is, met ingang van den 1sten December 1932, in activiteit hersteld.

Met ingang van den 1 sten Januari 1933 is:

de Heer J. W. TH. Schotborgh, onderwijzer 3de klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao, eervol ontheven van zijne werkzaamstelling aan de open bare school op Oranjestad op St. Eustatius en overgeplaatst naar Curacao en werkzaam gesteld aan de Emmaschool te Willemstad op Curacao.

De Hr. C. G. Buncamper, onderwijzer 2de klasse bij het openbaar onderwijs in Curacao, is overgeplaatst naar St. Eustatius en werkzaam gesteld aan de openbare school te Oranjestad op St. Eustatius.

Mej. S. A. M. Neuman, onderwijzeres 2de klasse bij het openbaar onderwijs in Curaçao, overgeplaatst van de Hendrikschool naar de Emmaschool te Willemstad op Curacao.

Mej. G. M. H. Houtman, tijdelijke onderwijzeres 4de klasse bij het openbaar onderwijs in Curacao, eervol ontheven van haar werkzaamstelling aan de openbare school te St. Martin en overgeplaatst naar St. Eustatius.

De Heer C. E. W. Voges in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzer 4de klasse, benoemd tot onderwijzer 4de klasse en werkzaam gesteld aan de openbare school op St. Martin N. G.

In dank ontvangen.

Een maandkalender van den Heer A. D. Capriles, agent der *Firestonebanden*.

De Kinderoperette „De Prins van Sind."

Zelden zal een eerste optreden van zulke jeugdige executanten met zulke een schitterend succes zijn beloond. Twee factoren hebben daartoe vooral saamgewerkt: het liefdadig doel, een steunfonds te vormen voor de Vereeniging *het Roode Kruis* en het feit van de opvoering van de eerste kinderoperette hier op Curacao.

De zaal van het theater Brion was geheel uitverkocht. Op de eereplaats zat Mevrouw van Slobbe met haar dochters, en adjudant de Hr. Fens en het Comite van *het Roode Kruis*, met den vice-voorzitter, de Hr. Chumaceiro, en verder waren de voornaamste militaire en burgelijke autoriteiten, Mgr. Verriet met secretaris Pater Wahlen enz. enz. aanwezig.

De Heer M. Dijk Procureur-Generaal, als hoofd der politie en beschermheer der Vereeniging *„Onderling Genoegen"* opende de bijeenkomst, heette allen aanwezigen welkom, gaf een klein overzicht van de stichting dezer Vereeniging en dankte allen, die voor het welslagen van dezen avond hadden saamgewerkt, o.a. de muziekvereeniging *Sta. Cecilia*, onder leiding van den Heer R. Boskaljon, de locale persorganen, de *N. I. Gas Mij*, die de geheele verlichting van dien avond voor eigen rekening had genomen en verder alle andere personen.

Wij kunnen natuurlijk niet alles vermelden, maar beperken ons tot de *clou* van dezen avond; de kinderoperette *de Prins van Sind*.

Alleen zij, die deze uitvoering hebben bijgewoond, kunnen eenigszins maar niet ten volle, begrijpen, welk een eindeloos geduld, welk een algeheele toewijding en organisatietalent, welk een hoog kunstgevoel er noodig is geweest om zulk een moeilijke operette, wat den zang, natuurlijke voordracht en poses en acteeren betreft aan zulke jeugdige en zulk een groot aantal ± 40 kinderen in te studeeren. Die eer komt voor het allergrootste gedeelte toe aan den Heer Rietkerk, lid van het politiecorps.

Eveneens vielen de fijne en kunstzinnige smaak te bewonderen van de costumes, die zooals wij vernamen door eigen krachten der Vereeniging hier vervaardigd zijn.

De kleeding van koning en sultan, van de prins en prinses, vooral in hun bruidstenu, van de kabouterkoning en zijn staf van dwergen en dwergjes was rijk, een betoovering van kleuren; alles even artistiek en smaakvol, vol gratie en leven en bedrijvigheid, een lust voor de oogen.

Wegens de groote onkosten die voor deze uitvoering gemaakt zijn, zou het jammer zijn, dat deze uitvoering tot deze enkele uitvoering beperkt bleef. Er is nog een groot publiek, dat deze eerste uitvoering niet kon bijwonen, die door de enthusiaste verhalen der toeschouwers zijn warm gemaakt en verlangen eveneens deze kinderoperette te gaan zien, desnoods tegen verlaagd entrée.

Drie jongedames, Helena Capriles, Edita Salas en Mies van Slobbe, behoorend tot de brigade en gekleed in het costuum van Roode Kruiszusters, verkochten die avond het insigne van het Roode Kruis, een vredesduif met een opdruk van een Rood Kruis, aan het publiek met zeer veel succes.

Het eindeloos applaus na de uitvoering was meer dan verdiend.

Na afloop kwam de Heer H. M. CHUMACEIRO voor het doek in plaats van den eigenlijken Voorzitter den Heer C. S. Gorsira, die door droevige familie omstandigheden verhinderd was tegenwoordig te zijn en sprak *à l'improviste* tot de aanwezigen het volgend woord, recht uit het hart opgeweld:

> Hooggeachte Mevrouw van Slobbe
> Monseigneur,
> Geestelijken, Autoriteiten, Dames, en Heeren,

Nu mij de eer te beurt valt, als Onder-Voorzitter der Afdeeling Curaçao van het Nederlandsche Roode Kruis, wegens verhindering van den Voorzitter, den geachten Heer Gorsira, een woord van dank tot U te richten, voor uwe opkomst en belangsteling, zij het mij vergund nog in het bijzonder, ook een woord van dank aan hen, te richten, door wiens medehulp deze avond zoo goed geslaagd is.

In de eerste plaats aan U, Mijnheer Rietkerk, in uw hoedanigheid van Directeur van het Kinder-koor der Ontspannings-Vereeniging „Onderling Genoegen" die van avond de Voorstelling heeft geleid, wil ik een woord van lof en dank brengen, voor de moeite en opofferingen, die gij U getroost hebt, om het beoogde doel te bereiken, nl: de Kas van onze Afdeeling te sterken, en zoo het Comité in staat te stellen, om met medewerking van andere Liefdadigheidsinstellingen, bijstand te verleenen, aan de hulpbehoevenden van ons Eiland.

Maar niet daarom alleen, maar ook doordat door deze uitvoering propaganda wordt gemaakt voor onze Instelling en het doel en het streven van het Roode Kruis meer bekend wordt aan buitenstaanders, en sympathie wordt gewekt in het hart van hen, die anders. hetzij door een drukken werkkring, hetzij door andere omstandigheden, uit zich zelf nooit er toe zouden zijn overgegaan, zich van *het schoone werk* of doel van deze Vereeniging te overtuigen.

Mijnheer Rietkerk: De Vereeniging „Onderling Genoegen" heeft wel het beste middel gekozen. dat tot het door ons beoogd doel moet leiden en wel door het Kind.

Maar zij heeft meer gedaan, want tegelijkertijd worden in die teere kinderharten, die kiemen gelegd voor weldadigheid en hulpbetoon aan minder bedeelden, die, zorgvuldig gekweekt, later een grooten oogst zal geven, zoodat onze Vereeniging, wij twijfelen er niet aan, wanneer het gaat de lasten van het menschdom te verlichten, steeds een grooten steun aan hen zal hebben.

Ook de keuze van de Voorstelling kan niet anders dan toegejuicht worden.

Een Kinder-operette heeft altijd iets aantrekkelijks.

De groote opkomst van dezen avond is het beste bewijs mijner woorden.

Dat de kinderen zich boven allen lof van hunne taak hebben gekweten, behoeft geen betoog.

Het niet karig toebedeeld applaus van het publiek is meer dan ik zou kunnen zeggen.

Namens de Vereeniging *„Het Nederlandsche Roode Kruis"*, Afdeeling Curaçao. bied ik ook hun, onzen besten dank aan.

Hierna kwam de Hr. Rietkerk de leider en organisator van de operette, nog even voor het voetlicht om zijn stille medewerker (sters) op het tooneel en achter de coulissen, den pianist van dezen avond den Heer O. Römer en zooveel anderen nog te bedanken zonder wier hulp dezen avond onmogelijk zulk een prachtig verloop zou gehad hebben.

Onze hulde aan *Onderling Genoegen* voor het welverdiend succes.

De nieuwe boot „H. C. Horn".

De vorige week Zaterdag kwam, voor de eerste maal onze haven binnen het nieuwe Motorschip *H. C. Horn* van de gelijknamige stoomvaartlijn: *Hornlinie*.

Voor een leek zal het altijd wel een oplosbaar raadsel blijven, hoe het mogelijk is in dezen crisistijd, nu er in alle zeehavens zooveel tien-en honderdtallen van zeeschepen werkeloos aan den ketting liggen wegens gebrek aan vrachten, dat er nu nog nieuwe schepen kunnen worden bijgebouwd.

In ieder geval moeten we den moed en het optimisme van deze Duitsche Stoom (motor) vaart-maatschappij bewonderen om nu in dezen tijd een geheel modern motorschip zooals de *H. C. Horn* op stapel te zetten en in de vaart te brengen.

Aan de officieele gegevens ontleenen wij de volgende details omtrent dit schip.

De *H. C. Horn* is gebouwd en den 1ste Nov. ll. afgeleverd door de werven van de *Flensburger Schiffsbau-Geselschaft*. Het schip meet 8000 Reg. ton, de machines zijn van 6000 P.K. die het vaartuig een snelheid geven van 15 knoopen per uur.

De geheele bemanning staat onder commando van kapitein FRANZ KRAPOHL, den vroegeren commandant van de (duikboot) U boot *Deutschland* en verder nog 11 officieren en 33 matrozen.

Het schip is 104.7 M. lang, ruim 15 M breed en 9 39 M. hoog, geeft plaats voor 30 passagiers eerste klas en een groot aantal dekpassagiers. Voor de 1ste kl. passagiers is wat modern comfort betreft alles aanwezig wat men maar verlangen kan. Elk hut heeft zijn eigen bad en W. C.

De radioinrichting, systeem *Telefunken* geleverd door **Debeg = Deutsche Betriebgeselschaft** für drahtlose Telegrafie-Berlin, staat onder leiding van den marconist Franz Evalt. Gedurende de geheele reis kan het schip met alle stations aan beide zijden van den Oceaan in verbinding blijven.

Voor het lossen en laden der goederen staan op het dek twee moderne kranen, elk met een hefvermogen van 3000 K.G. en die elken last 10 M. per minuut opheffen. Deze kranen werken geruischloos (voor de passagiers een groote voordeel) en zijn zoo ingericht dat elk kraan tegelijk ertijd aan elke zijde van het schip uit (in) de lichters kan lossen en laden, terwijl voor de bediening van elke kraan maar drie personen noodig zijn.

De nieuwe boot mocht zich dien dag alhier in een zeer druk bezoek verheugen.

Wij danken den Heer Agent voor de vriendelijke uitnoodiging.

Het Wilhelminaplantsoen.

Volgens een politiebericht is het Wilhelminapark vóór het Raadhuis voorloopig tot nader order voor het publiek gesloten wegens te verrichten werkzaamheden in verband met het daar te plaatsen standbeeld.

Hierover meer uitvoerig elders in dit nummer.

Aankomst en vertrek der schepen in de maand December 1932.

S. S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Pellerin de Latouche	11	Cristobal	11	Havre
Lara	11	Maracaibo	11	New-York
Trujillo	12	Aruba	—	Curaçao
Tamaroa	13	Londen	14	Cristobal, New Zeeland
Dorelian	13	Liverpool	14	Cristobal
Luna	14	New-York	14	Aruba-Maracaibo
El Libertador	14	Maracaibo	14	La Guaira
Karibia	15	Maracaibo	—	Curaçao
H. C. Horn	15	Cartagena	15	Hamburg
Miranda	—	Curaçao	16	Maracaibo
Cuba	16	Le Havre	16	Cristobal
Vestvangen	16	New-Orleans	16	Paramaribo
El Libertador	16	La Guaira	16	Maracaibo
Flora	16	Maracaibo	16	New-York
Trujillo	—	Curaçao	16	Aruba
Austvangen	17	Paramaribo	17	New-York
Karibia	—	Curaçao	18	Maracaibo
Trujillo	18	La Guaira	18	Aruba
Tachira	18	New-York	18	Maracaibo
Kreta	18	P. Limon	18	Hamburg
Marques de Comillas	18	Cristobal	19	Barcelona
El Libertador	18	Maracaibo-Arubo	19	Aruba-Maracaibo

Een standbeeld voor Koningin Wilhelmina.

Wat voor velen onzer lezers reeds een publiek geheim is, zal voor al de anderen toch een groote verrassing zijn, te vernemen, dat hier binnenkort, waarschijnlijk in de eerste week van Januari, een standbeeld zal opgericht worden voor onze geliefde Koningin Wilhelmina.

Laten we eerst, alvorens in andere details te treden, iets meer over de vóórgeschiedenis, de origine, de aanleiding tot het oprichten van dit standbeeld vertellen.

Zooals men weet bestaat hier in Willemstad een damesclub *„Entre nous"*, waarvan de oprichting reeds dagteekent van 14 November 1895. De oprichtster en nog altijd de Presidente dezer Vereeniging is Mejuffrouw Rebecca Cohen Henriquez.

Alles wat op *feministerij* of modern vrouwengedoe gelijkt, is aan deze dames-vereeniging geheel vreemd. Zij zijn stille werksters en houden zich geheel bescheiden op den achtergrond, waartoe ook het doel dezer vereeniging medewerkt.

Het doel immers van *„Entre-nous"* is hare leden in de gelegenheid te stellen door gemeenschappelijke beoefening der letterkunde en de schoone kunsten naar zelf-veredeling te streven.

Aan den oproep om hulp en steun in gevallen van ramp of nood, tot het stichten van fondsen voor liefdadige doeleinden heeft *„Entre nous"* steeds haar medewerking verleend bij organisatie van litteraire of muzikale uitvoeringen of bazars, tombola's e. d.

Ook aan alle buitengewone nationale feesten heeft deze Vereeniging steun en medewerking verleend door er zooveel mogelijk luister bij te zetten.

Wanneer niet altijd iets hiervan voor de buitenwereld gebleken is, dan wijte men dit aan de groote bescheidenheid dezer dames, de zich liever op den achtergrond schuil hielden.

Meer bekendheid verwierf *Entre Nous* door de oprichting van het *Wilhelmina park* voor het Raadhuis, waarvan de eerste steen werd gelegd op Koninginnedag 31 Augustus 1899, ter herinnering aan de troonsbestijging van Koningin Wilhelmina, juist een jaar te voren. De inwijding van dit park had plaats op 6 Februari 1901.

Wij herinneren ons nog goed dien eersten tijd van het Wilhelmina park, toen de jonge boompjes nog zoo schuchter het hoofd opstaken, toen langdurige droogte en de harde onwillige rotsbodem alle pogingen dreigden teleur te stellen, toen elke maand voor regenwater en besproeiing 30 fl. aan dat park moest ten koste gelegd worden om het jonge plantsoen in het leven te houden, tegen ook spot en ontmoediging van de zijde van het publiek soms niet uitbleef.

Niemand zal het in zijn hoofd krijgen ons Wilhelminapark te gaan vergelijken met het Haagsche Bosch, of met het Haarlemmerhout of met het Valkhof van Nijmegen, of met den Botanischen tuin van Port of Spain Trinidad of Georgetown (Demerara), maar in ons droog, stug en onwillig klimaat is zelfs het zeer bescheiden Wilhelminapark hoogelijk te waardeeren.

En dan kan men gerust zeggen, dat we dat te danken hebben aan Shon Rebecca, want zij was de stuwkracht, die ondanks allen tegenslag bleef doorzetten en volhouden.

Zelfs haar ideaal reikte toen nog veel hooger, zoo hoog zelfs dat het een dwaasheid leek er eenige uiting of ruchtbaarheid aan te geven.

Ons Curaçaosch park droeg den naam van Koningin Wilhelmina, was ter harer eer, ter herinnering aan hare troonsbestijging opgericht, doch er was verder absoluut niets, wat in het park zelf aan onze geliefde vorstin herinnerde. Kon dat niet anders worden? Zou zoo iets niet mogelijk zijn? Dat idee droeg Shon Beca voortdurend met zich om, dat ideaal dacht zij te verwezenlijken.

Wij wisten en iedereen met ons, dat Shon Beca een cordate en energieke vrouw is, een vrouw met *„spirit"*, maar toch, zooals het *Kol. Weekblad* het zegt, het is „mannenwerk" geweest, daar was mannenmoed en doorzettingsvermogen voor noodig, om tot stand te brengen, wat zij gedaan heeft.

Zij heeft 25 tot 30 jaar besteed om haar ideaal te verwezelijken. Ieder ander zou den moed al lang hebben laten zinken, maar zij staat nu aan den vóóravond van haar gloriedag, waarin zij haar ideaal niet meer als een utopie, maar in tastbaren vorm in koninklijke majesteit voor zich ziet. Shon Rebecca wilde een beeltenis van Koningin Wilhelmina in dat park zien. Daarvoor heeft zij gespaard, ook giften bij anderen verzameld, en hoe meer zij bijeengaarde, hoe hooger haar ideaal steeg in haar gedachten. Van een beeltenis en een buste groeide het uit, eerst tot een bescheiden standbeeld, later tot iets grootsch, iets monumentaals. Als bij hare liefdadigheid haar linkerhand niet wist wat haar rechterhand deed, veel minder nog heeft iemand inzage gehad van haar boekhouding, niemand weet hoeveel zij zelf heeft bijgedragen, maar op den dag van heden is door haar toedoen de kapitale som van ongeveer 15.000 fl. bijeen en daarvoor is werkelijk iets monumentaals, iets koninklijks tot stand gekomen, geheel in overeenstemming met de groote figuur van Koningin Wilhelmina, en met de warme sympathie, die ze in de harten van haar volk, ook van Curaçao, veroverd heeft.

Dit standbeeld met voetstuk is de vorige week hier in 16 kisten aangekomen.

Het is vervaardigd uit zuiver Cararisch marmer door PROF. PIETRO CECCARELLI te Florence.

Het beeld alleen is 2.50 M. en het voetstuk 3.50 M. hoog, zoodat dus de totale hoogte 6 M. bedraagt. Het departement van Openbare Werken onder leiding van den kunstzinnigen Heer Morel heeft zich belast met de opstelling van het standbeeld.

Het standbeeld komt te staan aan de Oostzijde van het Wilhelminapark, met het gezicht naar het Oosten gekeerd, zoodat van het geheele plein en den breeden weg naar Pietermaai het uitzicht op het beeld geheel onbelemmerd is.

Allen, die het beeld reeds gezien hebben, zijn vol lof en getuigen om strijd dat de uitvoering onberispelijk en werkelijk schitterend is. De groote afmetingen reeds zeggen ons duidelijk, dat het hier iets monumentaals geldt. De pose, kleeding, draperie, enz., alles is werkelijk koninklijk en vol majesteit, en van imponeerende schoonheid. Meer bijzonderheden geven we later bij de onthulling.

Wij voegen hier nog bij een stukje, geknipt uit het *Kol. Weekblad* van 10 November:

„Sinds eenige jaren vermelden wij in deze rubriek niet meer de onderscheidingen op 31 Augustus. Zij worden elders vermeld, en wij kennen niet altijd de verdiensten der geridderden. Dit jaar hadden wij een uitzondering moeten maken, en dat wij dit niet gedaan hebben, is onze fout, die wij erkennen.

Het aantal geridderde vrouwen in Nederland is te tellen: in Curaçao was er tot nu toe, naar wij meenen, niet één. Maar als men daar mocht hebben willen wedden — Curaçao ligt immers in Amerika — wie de eerste vrouw zou zijn, die zoo onderscheiden zou worden, dan zal mej. R. Cohen Henriquez wel niet veel mededingsters gehad hebben. En zoo verwondert het niemand, dat zij benoemd werd tot ridder in de Oranje-Nassauorde. Tegelijk met haar werd benoemd mej. F. M. T. Koenders, (Merè Theodorique van *Welgelegen*, Red. *Amigoe*) eene religieuse, die haar sporen in het zendingswerk verdiend heeft.

Wij troosten ons over ons verzuim, om hiervan melding te maken, eenigszins hiermee, dat ook *El Boletin Comercial* wat laat is met zijn gelukwenschen. Terecht vestigt dit blad, in zijn nummer van 3 October de aandacht op de verdiensten van het geslacht-Henriquez voor Curaçao, maar om haar eigen verdiensten natuurlijk is mej. Henriquez geridderd. Die verdiensten uit te meten, is niet noodig. Wie verbindt niet aan het park en de damesclub „Entre nous" onmiddellijk den naam van „Sjon Beca". En de kroon op haar werk heeft zij na onlangs gezet door haar werk voor het standbeeld der Koningin in het park. Dat is „mannenwerk" geweest, hadden wij bijna gezegd, indien het niet op zoo echt vrouwelijke wijze tot stand gebracht was. Wij hoorden vertellen, dat mej. Henriquez persoonlijk de handteekeningen van alle gevers „op doek" gebracht had. Ter aanbieding aan de Koningin? Ter bewaring misschien in het stammuseum van het Algemeen Nederlandsch Verbond?

Alle hulde!"

Groep Nederlandsche Antillen van het N. V.

Op Woensdag 14 December a.s. des Avonds om 8.30 uur zal in de *Stadsschouwburg* voor de leden en hun genoodigden de Weleerwaarde Heer B. M. DUQUE. Rabbijn te dezer plaatse een lezing honden over het onderwerp:

„IETS OVER DEN MENSCH EN ZIJN WERELD."

De spreker stelt zich voor het aangegeven onderwerp wetenschappelijk te behandelen en de verschillende begrippen, verband houdend met het genoemde onderwerp, van de denkers der oudheid te vergelijken met de begrippen van de denkers uit later en onzen tijd.

Het onderwerp is zeer zeker niet „gemakkelijk", doch het komt ons voor, dat er zeker belangstelling voor zal bestaan, mede gezien den spreker.

Het A.N.V. beweegt zich met het organiseeren van dezen avond in de lijn, welke uitgestippeld is in artikel 2 van de wet van het A. N. V., in welk artikel als doel van het A. N. V. o. m. is aangegeven de verhooging van de geestelijke en zedelijke kracht van de volken en volksgroepen, die tot den Nederlandschen of Dietschen stam behooren.

Moge het een in alle opzichten geslaagde avond zijn.

Fanfare „Scherpenheuvel.

Uitvoering op Zondag 11 December s' avonds om half acht op het Brionplein.

PROGRAMMA.

1	Marche des Hovois.	Desclin.
2	Fantaisie Facile	P. A. Stenzs
3	Sobre las Olas. Valse	Juv. Rosas.
4	Lady Fox-Trot	S. Bayens.
5	Freddy. One-Step	L. Gonze
	PAUZE.	
6	Jupiter. Polka Marche.	S. Bayens.
7	Potpourri Populaire No. 4	G. Renaud.
8	Caprice sur l'opera Norma	Bellini.
9	Good Evening. Single Step.	L. Vermaelen.
10	Frou-Frou Marche	Desclin.

De Prijsvraag.

Men herinnert zich, dat de tooneelvereeniging *„San Genesio"* bij haar uitvoering van het kleine naspel (zonder titel) een prijsvraag uitschreef onder de aanwezigen voor de beste titel te geven aan dit tooneelstukje.

De prijs is gewonnen door Mejuffrouw Irma Rudolf met den titel. *Un biahe sin satisfaccion*, Een reis zonder voldoening.

Aan het adres St. Annastraat 10 kan zij haar prijs in ontvangst nemen.

SAN GENESIO hoopt in de toekomst nog meermalen een dergelijke prijsvraag met evenveel succes te kunnen uitschrijven.

In het Waterfort.

Donderdagavond vertrok met het S.S. *Colombia* een detachement mariniers naar Holland.

's Avonds te voren was op hun afscheid in het Waterfort een feestavond georganiseerd met een mooi afwisselend program, waarop verschillende manschappen door spel en voordracht uitblonken. Goede reis en aangename herinnering aan Curaçao.

Bond van Veehouders.

Buitengewone Algemeene Vergadering der Leden.

e houden in de vergaderzaal van den Kolonialen Raad op Maandag, den 12n. December e.k. des namiddags om 4 uur.

Punten van behandeling:

1o. Schrijven van den heer Hoek betreffende verlaging van den inkoopsprijs van melk;

2o. Overlegging van de jaarlijksche rekening en verantwoording;

3o. Rondvraag.

Curaçao, den 6n. December 1932.

Namens het Bestuur B.V.V.

De Secretaris,

J. M. St. van Eps.

Bekendmaking.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst vestigt de aandacht van belanghebbenden op het nieuwe Gouvernements Besluit van den 16n November 1932, P. B. No. 110, waarin de behandeling van gouvernements-patienten en opname van patienten voor gouvernements-rekening in het hospitaal opnieuw worden geregeld.

Curaçao, den 1n December 1932
De Directeur van den
Openbaren Gezondheidsdienst,
P. I. HENRIQUEZ

2--1

TE KOOP AANGEBODEN.

Eetkamer ameublementen bestaande uit buffet, theekast, tafel en zes stoelen, dames-schrijfbureau, compleet pit rieten zitje, Liberty-stoelen, gramafoon met platen, schilderijen, spiegels en kapstok met spiegel, ijskast, glas- en aardewerk, keukengerei, toilet-tafel, hangen legkasten, bedden, kleeden, vloerzeilen en matten, etc.

Te bevragen PIETERMAAI 98, boven.

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd — Uitslagen.

1ste Klasse	: Goahead	— Volharding	: 1—3
Promotie & Degradatie	: Bismarck	— M.S.Z.	: 2—0
Reserve 1ste Klasse	: Jong Holland 2	— Trekvogels 2	: 2—0
Reserve 1ste Klasse	: Republiek 2	— Transvaal 2	: 1—0
2de klasse	: Ajax	— D. N. S.	: 1—1

Competitie-standen per 4/12/'32.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	gem.
Volharding	8	7	1	0	24	5	15	
Jong Holland	8	7	0	1	19	4	14	
Asiento	9	5	3	1	13	6	13	
Transvaal	8	5	1	2	18	5	11	
Trappers	8	4	2	2	12	5	10	
R. C. C.	9	3	1	5	15	12	7	
Republiek	9	2	2	5	10	11	6	
Go Ahead	9	2	1	6	5	20	5	
Trekvogels	9	0	3	6	4	23	3	
M. S. Z.	9	1	0	8	4	33	2	
Res. 1ste kl.								
R. C. C. 2	7	6	1	0	16	2	13	
Trappers 2	7	4	1	2	9	5	9	
Jong-Holland 2	6	3	2	1	12	4	8	
Republiek 2	6	3	2	1	6	3	8	
Asiento 2	7	3	1	3	6	14	7	
Volharding 2	4	1	1	2	4	4	3	
Transvaal 2	6	0	1	5	2	12	1	
Trekvogels 2	5	0	0	5	2	11	0	
2de klasse								
BISMARCK	10	7	3	0	20	0	17	
De Ruiter	10	5	4	1	11	2	14	
D. D. V. O.	10	6	2	2	16	8	14	
Juliana	10	5	2	3	11	5	12	
Ajax	9	2	4	3	7	5	8	
Hercules	9	3	2	4	8	11	8	
Van Nes	8	3	2	3	6	9	8	
D. N. S.	10	2	4	4	6	11	8	
Olympia	9	1	5	3	2	8	7	
Morningstar	8	2	0	6	2	19	4	
S. D. O.	7	0	0	7	0	10	0	

Promotie & Degradatie.

Bismarck	2	2	0	0	5	0	4
M.S.Z.	2	0	2	1	0	5	0

De vereeniging Bismarck is tot de 1ste Klasse gepromoveerd, terwijl de vereeniging M. S. Z. voortaan in de Tweede Klasse zal moeten uitkomen.

Wedstrijd Programma van

11 December

MUNDO NOBO
1ste klasse
Jong-Holland — Trappers
Aanvang 4.15 precies
Res. 1ste Klasse
Jong-Holland 2 — Trappers 2
Aanvang 3 uur precies.

ASIENTO TERREIN
2de klasse
Morningstar — Olympia
Aanvang 3 uur precies

R.C.C. TERREIN
2de Klasse
Ajax — S.D.O.
Aanvang 3 uur precies.

18 December 1932.

MUNDO-NOBO
1ste klasse
Transvaal — Volharding
Aanvang 4.20 precies

Res. 1ste Klasse
Republiek 2 — Volharding 2
Aanvang 3 uur precies.

ASIENTO-TERREIN.
2de Klasse
Van Nes — S.D.O.
Aanvang 3 uur precies

R.C.C.-TERREIN
Res. 1ste Klasse
Transvaal 2 — Trekvogels 2
Aanvang 3 uur precies

THEORIE EN PRACTIJK.

In „DE SPORT", opgenomen in het bijblad van „DE AMIGOE DI CURAÇAO", d.d. 3 dezer, staat de aanvang van een interessant artikeltje over Vereenigingsleven" van de hand des Heeren Faverey. De schrijver legt er zeer terecht den nadruk op, dat iedere vereeniging een Huishoudelijk Reglement heeft en dat van de leden verwacht mag worden, dat zij zich hieraan zullen houden.

In hetzelfde nummer veronderschuldigt de aanvoerder van Transvaal zijn niet-spelen tegen Trappers op het Asiento-terrein.

Die aanvoerder heet ook Faverey.

Theorie en Practijk!

De Asiento-wedstrijden toch werden gespeeld volgens C.V.B. reglement. De scheidsrechter, een „autoriteit" op het voetbalveld, verklaarde het terrein „bespeelbaar", waartoe hij volgens C.V.B. reglement alleen het recht heeft. Art. 16 van het Reglement Competitiewedstrijden, onder „rechten en plichten van den scheidsrechter" luidt:

„De scheidsrechter keurt het terrein voor het begin van den wed„strijd. Keurt hij het goed, dan vordert hij op het bepaalde uur de „partijen op tot spelen".

De houding van Transvaal verdient dus volgens het stukje „VEREENIGINGSLEVEN" ieders afkeuring, want de bepalingen zijn gemaakt om er zich aan te houden, tenzij verschil wordt gemaakt tusschen theorie en practijk!

OPMERKER.

C. B. L. O.

Afdeeling Curaçao van het Nederlandsch Olympisch Comite.

Bij een door de Besturen van eenige Sportclubs gehouden vergadering is in principe besloten omstreeks half Januari 1933 een athletiekwedstrijd te houden. Een commissie, bestaande uit eenige bestuursleden dier Sportclubs, heeft zich beschikbaar gesteld, deze wedstrijd te organiseeren.

Nadere bijzonderheden zullen spoedig mogelijk in dit blad worden bekend gemaakt.

Uitslag Voetbalwedstrijd.

Holland - Duitschland.

Zondag werd te Dusseldorf (Duitschland) een voetbalwedstrijd tusschen Holland en Duitschland gespeeld, welke door Holland 2—0 gewonnen werd. Er waren ongeveer 50.000 toeschouwers, waarvan 10.000 Hollanders. De laatsten hebben meer leven en herrie gemaakt dan de overige Duitschers. Deze laatsten waren na dezen uitslag natuurlijk in zeer gedrukte stemming. Van de Hollandsche spelers hebben bijzonder uitgeschitterd de doelverdediger van der Meulen en de vóórman Adam.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

Afd. Willemstad.
Groep 1 (Schotsche Dassen.)
Troep-Leven van 17 tot 26 Dec,

Mededeelingen:

Wederom is een brief verzonden naar Venezuela.

Eindelijk is de Kerstweek aangebroken. Een gouden tijd voor Padvinders van alle landen om het Motto der Vereeniging in praktijk te brengen.

Alle leden der Patrouilles een goed succes en een gelukkig hart. Denk aan onze Padwijzer.

Woensdag

Van kwart over vier tot kwart over vijf, gelegenheid voor 't zwemmen, denk er om, zelf een bal medenemen voor Water-Polo.

Vanaf half zes tot 6.30 u. gelegenheid voor insigne GIDS.

Donderdag

Half vijf op het terrein voor de oudste Welpen, de laatste training voor de derde klas eischen.

Volgende week de Eind - Examens.

Vrijdag.

Om 7 uur Troepavond.

Kerstfeest - Viering - Kampvuur - Avond.

Belangrijke, Bespreking voor de Patrouilles- G. D..

Einde 9 uur N. M.

Maandag

2e Kerstdag 6 uur op het Rif verzamelen.

Opdracht voor elke Patrouille om volgens de Kerstgedachte op Pad te gaan.... Goede jacht.

HORDE-NIEUWS uit de CURAÇAOSCHE RIMBOE.

Dinsdag

4.30 uur op het Groep - Terrein verzamelen.

Repetitie voor de Oudejaars - Avondviering der Groep.

Eenige fijne Rimboe-Spelen en.... Slöid - Les.

Zaterdag.

1 uur op het Groep-Terrein verzamelen.

Groote Tocht door de Rimboe, en en fijn Indianen-Spel.

Brood medenemen. . . . . . . 7 uur thuis.

Goede jacht deze week.
De groepleider.

PADVINDERS SINT NICOLAAS- VIERING.

Zondag 4 December 1932.

Vol verwachting klopt ons hart.... enz enz.

Het is om 4 uur verzamelen, iedereen weet het, vreemd toch dat velen alreeds om twee uur bijeen zijn op het Groeps-terrein. Ja, ja, hoe je ook denkt over Sint Nicolaas, toch is er spanning voor het komende....

Eerst een photo maken van de geheele Groep. De twee photografen hebben druk werk met het plaatsen der jongens en het instellen van het toestel. Dan trekken allen hun vriendelijkste Sint-Nicolaas-gezicht... klik gaat het toestel, dan nog eens en weer eens en is de Groep 3 maal op de gevoelige plaat vastgelegd.

Een groote Truck met jongens, boordevol plezier, gaat dan op weg naar Steenen Koraal, waar de Goede Oude Sint tegen zonsondergang zich zal laten zien. Zullen ze hem ontdekken? Elk weet, als wij hem niet zien, beloopen wij de kans de cadeautjes ook niet te zien.

Daar ligt STEENEN KORAAL met onze mooie Villa "Baden Powell". Na eenige oogenblikken staat de truck achter het huis en is de jongensgroep aangetreden voor 't ontvangen van instructies.

De Welpen maken het huis schoon... als kleine Kabouters, met bosjes gras als bezems, wordt het huis in een oogwenk schoongeveegd, dan gaan zij rond het huis voor mogelijke glasscherven en.... de zon is nog niet onder.... dan nog een fijne Spoorzoek-oefening.... let op dat zwarte Piet je niet pakt.

De patrouilles zetten chocolade.... een fijn baantje voor één der boy's het mengsel te maken.... getuige zijn neus en prachtige chocoladesnor welke hij na het mengen wist te maken.

Anderen zorgen voor de houtvoorraad voor het Kampvuur en improviseeren een mooie Zetel voor zijne Hoog Eerwaarde.

De voorbereidende werkzaamheden zijn voltooid. Langzaam zinkt de zon in 't Westen.... den hemel in wondermooie kleuren zettend.... spiedend gaan de patrouilles rond.... speurend vol verwachting de jongensoogen in alle richtingen.

Boven op de Bergen steken de jongensgestalten als zwarte silhoutten wondermooi af tegen de ijle avondhemel en laten op degenen beneden een blijvende indruk achter....

Plots een kreet... „Kijk... kijk... daar ginds op dien Berg. Daar staat de SINT.... ginds in de verte... boven op dien Berg.... als een schim uit het ver verleden... wedergekeerd.

Bijna de geheele Groep gaat dan op tocht, Sint Nicolaas op te zoeken en naar het Kampvuur te begeleiden.... op eenige welpen na, welke niet te bewegen zijn mee te gaan... waarom?.... 2 der kleinsten houden elkaar heel stevig vast.... en kloppen hunne hartjes over 't groote gebeuren....

Daar nadert in 't schemerduister, bijgelicht door eenige lantaarns, Sint Nicolaas in vol ornaat en achter hem de geheele drom jongens. Wonderlijk stil zijn de knapen nu.... een groot verschil met hun opmerkingen in den middag. Sint Nicolaas zal altijd jongenswereld imponeeren.

De leiders treden dan den naderenden tegemoet en geleiden de eerbiedwaardigen Grijsaard naar zijn zetel. Dan maakt hij kennis met de Padvinders en Welpen, welke hem één voor EEN de hand komen drukken.

Sint Nicolaas vertelt van zijn vliegtocht uit Spanje.... dat er een klein ongelukje gebeurd was, waardoor Zwarte Piet zijn voet geblesseerd had en daardoor niet kon komen. Goedkeurend hoort zijne HoogEerwaarde het zingen der Jongens aan.. het Troep-lied, en de zang der Horde.

Dan komt het groote moment, de verdeeling en ontpakking der cadeautjes, 't welk onder een geweldige pret plaats vindt, daar elk geschenk door zijn verpakking een nieuwe verrassing brengt met een toepasselijk gedichtje voor elken jongen.

Ook de groepleider is niet vergeten... diens oogen ronden zich van verbazing en plezier.... dat de Sint zoo goed op hem zou zijn, had hij niet gedacht.... getuige het mooie omlijste portret zijner moeder... de Pelikan Vulpen. .. het kleedje voor de gramaphoon en de vele chocolade. Alleen heeft hij moeten zweeten, om uit dat GEWELDIGE PAK, de Pelikan Vulpen te halen.

Na een uurtje gaat de goede Sint weg.... en zitten allen nog gezellig bijeen rond het Kampvuur... de Chocolade-Melk vindt haar weg wel, evenals de speculaas en zoetigheid.

Dan volgt de Sint-Nicolaas-vertelling en beluistert de leider een hoorbare zucht... als 't arme jongetje en zijn zieke Moeder toch door de Goede Sint niet vergeten zijn.... en in die kamer beneden, een man die altijd dronk Gods hulp afsmeekte zijn leven te beteren... en dat geluksgsvoel, welke hij dien avond ondervonden had, nog eens te smaken.

Willemstad, 5 December 1932,
M.v.d. Maarel Jr.

Aan de Burgerij van Curaçao.

DE PADVINDERS vragen U allen....

Bewaar s.v.p. **ledige flesschen** voor ons..... liefst limonade of bierflesschen.

We kunnen die voor 1 cent per stuk verkoopen aan de „Curaçao Aerated Company".

Wat wij met dat geld gaan doen...???
Nuttige en voedzaam dingen koopen....
en met de Kerstdagen.. eenige andere menschen probeeren gelukkig te maken.

U helpt ons toch ook????
Zaterdag 10 December bellen wij aan uwe huizen.
Vergeet U ons niet????
-HEDENMIDDAG!!!

St. Thomas-College

R. K. Mulo voor Jongens.

Gelegenheid tot aangifte vanaf 10 December dagelijks van 8 tot 12 v.m.
Gelieve het vaccine-bewijs mede te brengen.

Het hoofd der school
3—4 *Frater M. Canutus.*

Een handige opkooper.

De man, die alles koopt.

Natuurlijk zal de man, die alles koopt, het record der bankroeten slaan, maar aangezien dit ondermaansche tal verrassingen biedt, ook onder het hoofdstuk: „schromelijke armoede" en ook onder het hoofdstuk: „erbarmelijke rijkdom" voeren we vandaag den man ten tooneele, die puissant rijk werd, door alles te koopen, wat een ander mensch niet in 't hoofd komt om te koopen.

Misschien heeft deze gelukkige zijn uitzonderlijk lot te danken aan de hoedanigheden, die verscholen zitten in zijn naam: Meyer Levy.

Twintig jaar geleden was hij nog 'n straatjongen, thans zou hij in zich met een gerust geweten kunnen neerzetten tusschen de aristocraten van het Londensche Westen, hoewel hij pas 35 jaren oud is. Hij geeft evenwel de voorkeur aan 't Eastend, waar de minder gefortuneerden van 't Britsche Rijk bij volkstammen tegelijk hun tenten opslaan.

In een door roman- en detective-story-schrijvers hartstochtelijk vereerde buurt, te weten in White Chapel ergens in 'n zijstraat van Comercial Road, heeft hij het levenslicht aanschouwd. Zijn ouders waren arm en blij, toen zij hun veel belovenden spruit, als loopjongen konden verhuren. Nauwelijks zestien jaar oud, wilde de jongeheer Meyer Levy zijn geluk in Australië gaan beproeven. Maar zelfs zoover liet fortuna zich niet verschalken. Hij keerde met een leegen knapzak naar Londen terug. Daar kreeg hij een kans, toen na den grooten oorlog de regeering het overschot van alle soldatenschoenen te koop aanbood. 't Was natuurlijk allemaal onbruikbaar schoeisel.

Maar 't werd aangeboden in een formidabel quantum, want de kooper kon zijn magazijn vullen met 'n half millioen exemplaren. 't Zonderlinge van dit partijtje ongeregeld goed was, dat het niets dan linkerschoenen waren. Zelfs koning George weet tot nu nog niet, hoe er niet één rechtsche soldatenschoen bij kwam. Er is maar één oplossing, op dit probleem, en wel, dat de brave Engelsche tommies de gewoonte hebben om op hun rechtervoet te staan. om de rechterschoenen des te vlugger te verslijten.

Iedereen heeft natuurlijk allang begrepen, dat alle Britten te verstandig waren om 500.000 linkerschoenen in huis te halen, maar dat mr. Meyer Levy wel wat voor het partijtje voelde.

Hij wist de aankoopsom te verkrijgen bij woekeraars, die hem 10% vroegen; hij scharrelde nog 'n klein bedrijfskapitaaltje bij elkaar en ging toen aan den slag.

Hij huurde 'n leegstaande garage, mobiliseerde ettelijke werklooze schoenmakers uit Londen, hij liet van de helft der vijfhonderd duizend het leer van de zolen afnemen en aan den ander kant weer aanzetten, zoodat de buitenkant van de zool dus na deze operatie de binnenkant werd. Hiermede was natuurlijk voor den zooveelsten keer 't ei van Columbus gelegd, als we het zoo mogen uitdrukken.

Het mocht den schoenenfabrikant Meyer Levy evenwel niet zoo maar een, twee, drie voor den wind gaan. Het bleek, dat slechts de hoogste maatnummers vertegenwoordigd waren, en dewijl geen enkele Engelschman op zoo'n grooten voet leeft, was het half millioen, dat oorspronkelijk vervaardigd was ter verdediging van het vaderland, in dat vaderland volslagen onverkoopbaar.

Meyer Levy nam de wetenschap in den arm — zoovele wetenschapsmenschen nietwaar, nemen de zakelijkheid in den arm. — En Meyer Levy liet door een anthropoloog vaststellen bij welken volksstam de mannen de grootste voeten hebben, en toen de antropoloog hem naar Indië, Afghanistan en Rusland verwees, zette Levy in de Indische, Afghaansche en Russische bladen advertenties om agenten en wederverkoopers van een practisch artikel. En binnen 't jaar waren de kwart millioen paren — 't waren immers nu paren geworden — aan den man gebracht en had de fabrikant 100.000 pond verdiend. Dit feit heeft mr. Meyer Levy in heel Londen befaamd gemaakt als de opkooper van alles, wat een ander mensch niet koopen wil, en sedert worden hem de onmogelijkste dingen aangeboden en opgedrongen.

Zoo werden onlangs met alle klem van redenen 7000 groote kolbakken van beerenhuiden aangeprezen, waarin de Engelsche grenadieren hun hoofd warm houden. Enfin, Levy heeft gewacht, tot hij een spitsvondig oogengenblik had, in welken tijd de prijs van het partijtje aardig zakte. Hij heeft de 7000 kolbakken dan maar genomen en er kleedjes van gemaakt, die voor het bed gelegd moeten worden, zoodat hij er toch nog een aardig duitje aan verdiende.

Dan heeft hij een paar honderdduizend leeren vesten van het Engelsche leger vermaakt tot elegante leeren damesvesten.

Hij heeft de legerleiding ook van 'n stel overalls afgeholpen, waarin de munitie-arbeiders werken: deze waren van dubbel linnen; van de eene helft maakte hij gewone werkkielen, van de andere helft vliegeniersjassen. En hij verdient.

Dan kwam op 'n goeden dag 'n generaal bij hem met de verdrietige boodschap, dat 't hoogwater van de Theems 40.000 schoenen in zijn kelder bedorven had en met 't verzoek, of Levy ze wilde hebben.

Levy zei in 't Engelsch: vooruit dan maar. Hij huurde een groot stoombad, bouwde het in een paar dagen om tot een ontzaggelijke droogkamer, droogde de schoenen, engageerde een scheikundige en zond de prachtig herstelde schoenen binnen minimum van tijd naar Australië en Canada.

Wie vraagt daar, of het Engelsche leger nooit ophoudt met zijn leveranties aan meneer Meyer Levy. Toe nou, u weet toch wel beter....

In elk geval, woont die koopman, die alles koopt, waar 'n ander niet aan denkt, nog heel bescheiden in Eastend. Hij vindt, dat een „Koning der opkoopers" nergens anders thuishoort.

Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen per Radio.

CIRCULAIRE.

Dit jaar zal er weer gelegenheid bestaan voor de eilanden Curaçao, Aruba, Bonaire, St-Martin, Saba en St-Eustatius om Kerst- en Nieuwjaarstelegrammen te wisselen met Nederland, Nederl. Oost-Indie, Suriname, de Vereenigde Staten vad Noord Amerika, Canada, enz.

De kosten per telegram met vaste tekst, met inbegrip van adres en onderteekening bedragen:

Naar Nederland f. 3,25.

Nederl. Oost-Indie f. 6,50.

Telegrammen voor andere plaatsen in Europa *via Hollandradio* zullen per post tegen f. 0.12½ extra worden doorgezonden.

Naar Suriname f. 1,50.

Naar New York f. 3,50.

Naar Boston, Washington, San Francisco en Canada en verder alle plaatsen in de Vereenigde Sraten van Noord Amerika f. 4,12½.

Het gebruik van volledige adressen wordt aanbevolen, doch voor telegrammen bestemd voor New York, Boston, Washington en San Francisco mogen telegramadressen worden gebruikt.

Uit de lijst van 17 Engelsche en 21 Hollandschen teksfen, waaraan geen veranderingen gebracht mogen worden, kan de afzonder een keuze doen.

Voor Nederland, Nederl. Oost Indie en Suriname mag slechts van de Hollandsche teksten gebruik worden gemaakt.

Voor de Vereenigde Staten van Noord Amerika en Canada mogen zoowel de Hollandsche als Engelsche teksten worden gebruikt. De aflevering dezer telegrammen geschiedt op luxe formulieren.

Er bestaat ook gelegenheid om *geluktelegrammen* voorzien van een willekeurigen inhoud (Kerst- en Nieuwjaarswensch) te verzenden zoowel via *Holland-radio* als via *New York-radio.*

Naar Nederland tegen f. 0.31½ per woord, minimum tien woorden of 3.15 fl, per telegram. Voor elk woord meer f. 0.31½ per woord extra.

Naar Nederl. Oost-Indie tegen f. 0.80,4 per woord minimun tien woorden of f. 8,04 per telegram. Elk woord meer f. 0.80,4 per woord extra.

Naar alle andere landen behalve Rusland, tegen NLT (Nachttelegram) tarief met een minimum van tien woorden, terwijl naar plaatsen waar geen gelegenheid bestaat om NLT telegrammen te verzenden de taks 1/3 van het volle tarief per woord bedraagt met een minimum van tien woorden.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op gewone formulieren.

Zijn deze telegrammen evenwel voorzien van de betaalde dienst aanwijzing „Lx"waarvoor f. 0.50 extra verschuldigd is, dan geschiedt de aflevering op luxe formulieren.

Deze aanwijzing „Lx" is niet toegelaten voor telegrammen bestemd voor Nederl. Oost-Indie.

De betaalde dienstaanwijzing voor de telegrammen met willekeurigen inhoud is „XLT". Telegramadressen worden toegelaten.

Eveneens bestaat er gelegenheid voor H. M. Oorlogschepen en schepen van de Nederlandsche Nationaliteit om via Curaçaoradio of Hollandradio „XLT" telegrammen wisselen.

Het tarief van deze telegrammen bedraagt ¼ van dat der gewone telegrammen zonder minimum en het tarief voor de kunsttaks en de scheepstaks de helft van het gewone tarief.

De aflevering dezer telegrammen geschiedt op formulieren dienende voor de aflevering van gewone telegrammen.

Zijn ze echter voorzien van de bepaalde dienstaanwijzing „Lx" waar f. 0.50 exta voor verschuldigd is, dan geschied de aflevering op luxe formulieren.

De gelegenheid ter verzending zal bestaan gedurende het tijdvak 14 December 1932 tot 6 Januari 1933.

De aflevering zal plaats hebben zooveel mogelijk op 25 December 1932 (Kerst-en gecombineerde wensch) of op 1 Januari 1933 (uitsluitend Nieuwjaarwensch).

De Kerst-en Nieuwjaarstelegrammen welke eerst na de feestdagen aankomen worden uiteraard onmiddellijk besteld.

De Directeur van 's Lands Radio en Telefoondienst,

D. MOLENKAMP.

Hollandsche teksten.	Engelsche teksten.
1. Prettige Kerstdagen en een gelukkig Nieuwjaar.	1. A Merry Christmas and a Happy New Year.
2. Hartelijke Kerstgroeten van ons allen.	2. Heartiest Christmas Greetings from us all.
3. De beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.	3. All good wishes for Christmas and New-Year.
4. De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.	4. Love and best wishes for Cristmas and the New-Year.
5. De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar aan allen thuis.	5. Love and best wishes for Christmas and the New Year to all at home.
6. De hartelijke groeten en beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar van allen thuis.	6. Pove and best wishes for Crrstmas and the New Year from all at home.
7. U en de Uwen een vroolijk Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar.	7. A very Merry Christmas and Happy New Year to you and yours.
8. Wij allen zenden U de hartelijke groeten en beste wenschen met de feestdagen.	8. We all join in sending love and holiday greetings.
9. Gezondheid en geluk zij Uw deel met Kersfmis en in het Nieuwe jaar.	9. May health and happiness be yours at Christmas and throughout the New Year.
10. Ik wenschte bij U te zijn ten einde U persoonlijk een vroolijk Kerstfeest en een gelukkig Nieuw-jaar te wenschen.	10. I wish I might be with you to wish you in person a Merry Christmas and a Happy New Year.
11. Mogen een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuw-jaar Uw deel zijn.	11. May your Christmas be a merry one and the New Year happy and prosperous.
12. Veel dank voor Uwe goede wenschen, welke even hartelijk worden beantwoord.	12. Many thanks for your good wishes. Reciporcate heartily.
13. De heste wenschen voor een gelukkig en gezegend Nieuwjaar.	13. Best wishes for a happy and successful New Year.
14. Moge het nieuwe Jaar voor U gezondheid, geluk en voorspoed brengen.	14. May the New Year bring you Health, Happiness and Prosperity.
15. Uwe goede wenschen worden hartelijk beantwoord. Moge het nieuwe jaar voor U alleszins voorspoedig zijn.	15. Your good wishes are heartily reciprocated. May the New Year bring you all prosperity.
16. Aan onze overzeesche vrienden zenden wij onze beste wenschen voor een prettig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.	16. To our friends overseas we send best wishes for a Merry Christmas and a happy and successeful New Year.
17. Op deze feestdagen wenschen wij onze waardeering uit te spreken over de hartelijke betrekkingen welke tusschen ons bestaan en zenden wij U onze beste wenschen met Kerstmis en Nieuwjaar.	17. At this festive season we would expres appreciation of the cordial relations between us and extend to you best wishes for Christmas and the New Year.
18. Gods beste zegeningen met Kerstmis en Nieuwjaar.	
19. Blijde Kerstmis, Zalig Nieuwjaar.	
20. Zalig Kerstfeest, Zalig Nieuwjaar.	
21. Uwe goede wenschen worden met wederkeerige heilbode beantwoord.	

Een les uit het Verleden.

Het is onzen lezers bekend, welke rol de Spaansche Vrijmetselarij in de kloostervervolging in Spanje gespeeld heeft en nog speelt.

Het is werkelijk niet de eerste maal, dat de kloosterlingen als zondebokken de woestijn worden ingestuurd.

Toen in 1899 de Philippijnen en daarmede zeven en een half millioen Spaansche onderdaden en een gebied van 216.182 K.M.² voor Spanje verloren gingen, werden de religiensen, die op de Philippijnen werkzaam waren, voor dit verlies verantwoordelijk gesteld door de loge, die zelf door haar kuiperijen en intriges de eenige schuldige was.

„El Correo Catalan" van 20 September j.l. bevatte een belangrijk artikel over deze kwestie, waarin de onschuld der kloosterlingen onomstootelijk bewezen wordt.

Dit bewijs, zoo schrijft dit blad, werd reeds den 28sten Januari 1904 geleverd door den toenmaligen minister-president, Antonio Maura.

„Wie Uwer weet niet, zeide Maura toen, dat tien a twaalf jaar voor het verlies van onze souvereiniteit op de Philippijnen een hardnekkige campagne begonnen werd tegen de religieusen. Gij kunt van meening verschillen of het Spaansche volk goed of verkeerd deed met gebruik te maken van de diensten der religieusen, maar waarom moet hun zooveel verweten worden?"

Een ander getuigenis is dat van den grooten Spaanschen denker, don Adelardo Lopez de Ayala, volgens wien twee groote beginselen het fundament vormden van de Spaansche heerschappij over de Philippijnen: het prestige van den naam van Castilië en het werk der religieuse orden.

Ook de kapitein-generaal der Philippijnen. Moriones y Weyler, was volkomen overtuigd van de noodzakelijkheid van het werk der religieusen. Laatstgenoemde schreef in 1904 aan den koning: „Ik wijs de regeering van uwe Majesteit er op, dat zij, die verwijdering der kloosterlingen wenschen, roovers zijn, die de onafhankelijkheid van het land belagen."

Zelfs *„El Liberal"* (22 Augustus 1896) moest erkennen, dat de Philippijnen Spaansch eigendom zijn, niet alleen door „de heerschappij van onze wapenen, maar ook door de liefde, door de gezegende vruchten van de beschaving van het Christendom. De religieuse orden hebben het hart der inboorlingen weten te veroveren."

Daarnaast liggen tal van rechtstreeksche bewijzen voor de intigres der vrijmetselarij in dezen voor de hand.

Vooreerst een mededeeling van den commandant der civiele garde Manilla, welke gedateerd is van 28 October 1896 en als volgt luidt: „Het is onomstootelijk bewezen, dat de vrijmetselarij de voornaamste factor geweest is niet alleen voor de ontwikkeling op deze eilanden van de anti-godsdienstige ideën, maar voornamelijk voor de stichting van geheime organisaties met een wezenlijk separatistisch karakter."

Verder een telegram, dat de gouverneur-generaal Blanco den 21sten Augustus 1896 aan de regeering zond en dat als volgt luidt:

„Een uitgebreide samenzwering ondekt van geheime genootschappen met anti-nationale tendenzen.

Tweeentwintig personen, onder wie leden van het Groot - Oosten der Philippijnen, gearresteerd.

Verder ook nog de volgende verklaring van den allesbehalve Katholieken *„Heraldo"* (1 Juli 1896): „De vrijmetselaarsloges, die de opstandige beweging op Cuba zoozeer gesteund hebben vangen in haar netten vele Philippijners, die zich van de Kerk beginnen los te maken en tenslotte in opstand komen tegen den staat."

En tenslote de uitdrukkelijke verklaring van den reeds eerder genoemde president van den ministerraad dat „de vrijmetselaarsorganisatie het wapen geweest is, waarmede het hart van Spanje doorboord werd."

Wij houden deze dingen aan onze lezers voor, zoo besluit *„El Correo Catalan"* om hun de oogen te openen en hun te bewijzen, dat de vrijmetselaars Spanje sinds jaren reeds den ondergang tegemoet voeren.

Katadyn-water.

Sinds eenigen tijd worden in Duitschland — aldus de Berlijnsche correspondent van den „Tijd" — sterilisators in den handel gebracht ten gebruike van particulieren, sterilisator in den vorm van een vat; die het water, wat men daarin belieft te gieten geheel onverschillig wat voor ziektekiemen het bevat, onmiddelijk steriliseeren, en evenzoo de schadelijke bacteriën dooden van elk voorwerp, dat men in dit water wascht. Het klinkt als een sprookje — maar het is een eenvoudige realiteit en voor goed vijftien gulden kan zich elkeen een dergelijke sterilisator verschaffen.

Op vele Duitsche Universiteitsklinieken werkt men met het .... katadyn-water. Aldus heet het water, dat door den sterilisator „verzilverd" wordt.

Het is ongegeveer vijftig jaar geleden, dat de Zwitser Nägeli, een botanicus van beroep, de ontdekking deed, dat in water waar koperen of zilveren munten in lagen, geen wieren meer groeiden. Hij kon zich dat slechts verklaren door een hem onbekende energie, die van het metaal uitging, en noemde die kracht: oligo-dynamie. Sedertdien bemoeiden zich de scheikundigen met het geval.

Saxl en Behold, twee Frankforter chemici, bevonden bij hun proeven, dat een zeker aantal bacteriën in het water, waarin zich koper of zilver bevond, gedood werden. Zij geloofden aan stralen, die van het zilver uitgingen, en er waren nog reeksen onderzoekingen door de meest verschillende schelkundigen voor noodig om te ontdekken, dat zilver in water oplost.

Maar niet in den zin van suiker of zout!

Slechts met de geraffineerdste methodes der mikro-anaylise is men er in geslaagd te bewijzen, dat een liter water, nadat men er eenigen tijd zilver in heeft laten werken, tusschen de vijftien of zestig millioenste gram zilver bevat!

Maar niet elk willekeurig stuk zilver is geschikt zich zoo gunstig op te lossen. De Münchener scheikundige dr. G. A. Krause heeft een soort sponsachtig zilver bereid, dat het grootst mogelijke oppervlak bezit en zich zeer gemakkelijk oplost. Hij noemde het katadyn-zilver.

Toen hij eenmaal zoover was, zocht hij de bacteriëndoodende kracht van zijn katadyn-zilver te meten. En vond, dat een millioenste gram zilver, in ionen, (dat zijn electrisch geladen atomen) opgelost, (zoo een atoom heeft een „lengte" van het tiende deel van een millioenste millimeter —, niet duizelig worden!) gemakkelijk verscheiden bacteriën, doodde. Het eigenaardige daarbij is, dat de bacteriën, vergeleken met de zilver-ionen, ware reuzen zijn, want een typhns-baccil is bijvoorbeeld twee duizendste millimeter groot, en dus ongeveer vijfduizend maal grooter dan zijn vijand, het zilverioon.

Hoe heeft nu dat „dooden" der bacteriën plaats? Waarschijnlijk niet enkel door chemische inwerking van het zilver, doch door de electrische lading van het ioon. Merkwaardig is daarbij, dat enkel de allerlaagst ontwikkelde cellen door de zilverionen vernietigd worden; de hoogere cellen, zooals b.v. die van het menschelijk lichaam worden in het geheel niet beïnvloed. Nog typischer is het feit, dat bij het katadynproces enkel ziektekiemen onschadelijk gemaakt worden, doch dat andere lage organismen, zooals gistcellen e.a. door het zilver in 't geheel geen schade lijden.

Men begrijpt, welk 'n opzienbarende uitvinding de Münchener scheikundige met zijn katadynzilver gedaan had. De beteekenis van het katadynwater voor de hygiënie was eenvoudig onafzienbaar, vooral in de ziekenverpleging en in den strijd met infectieziekten. De Paters in Show-chow, een missiestatie in China, leden jaarlijks smartelijke verliezen onder hun beste krachten door de regelmatig optredende typhus-epidemie. Dr. Kraus bezorgde hun een sterilisator met katadynzilver, waarin water en voorwerpen kiemvrij gemaakt konden worden; en sindsdien slaagden de Missiepaters erin de typhus meester te worden.

Maar ook voor het particulier gebruik, voor het reinigen van en bewaren van kunstgebitten en kunstoogen, voor de hygiëne van zuigelingen en van zieken is het katadynwater voortreffelijk. Men heeft met de fabricatie ven den katadyn-sterilisator een begin gemaakt, en zoo een sterisator is voldoende om een millioen liter water te steriliseeren! Ook bouwt men sterilisatoren voor waterleidingen en zwembaden; het water van het stadion-zwembad te Frankfurt a. Main is door een katadynsterilisator gezuiverd.

DE HEER EN MEVROUW

M. F. G. Mahar--de Pool

geven hierbij kennis van de geboorte van hun dochter

Ifna Sofia.

Curaçao 5 Dec. 1932.

Burgelijke Stand.

BEKENDMAKING.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat met ingang van 1 Januari 1933 op Cas Chikito voor de bewoners van het stadsdistrict geen gelegenheid meer zal bestaan tot het doen van aangiften van geboorten en overlijden en tot erkenning van kinderen.

Met ingang van evengemelden datum zullen de aangiften van geboorten en overlijden en zal het erkennen van kinderen moeten plaats hebben ten kantore van den Burgerlijken Stand in het Fort Amsterdam.

Curacao, den 5n December 1932.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand op Curacao,

3--1 GRONEMEIJER.

Bevolkingsbureau.

BEKENDMAKING.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat met ingang van 1 Januari 1933 het kantoor van het bevolkingsregister alhier des Zondags niet meer voor het pukliek open zal zijn.

Curaçao den 5n December 1932.

De Ambtenaar van het Bevolkingsregister op Curacao.

3--1 M. BARTELS DAAL.

Apostolaat ter Zee.

Afd. Curaçao.

Bezoek gedurende de Kerstdagen 't R.K. Zeemanshuis, Klipstraat 61 boven, vanaf den eersten Kerstdag tot het einde der maand is er een schitterende Kerstboom aanwezig met diverse verrassingen.

Uw bezoek wordt ten zeerste op prijs gesteld.

HET BESTUUR.